

er os anvist. Thi en Overrumpling ved Landgang maa mødes af en mobil Hær, og det maa den, uanset om den finder Sted nede ved Store Bælt, eller den finder Sted her i Nærheden af Byen.

København skal værnes lige saa vel mod Landsiden som mod Søiden, men den skal værnes ved en mobil Hær. Man taler om Landbefæstning. Ja, men den Tanke baade at faa Landbefæstningen og at faa en virkelig Hær lader sig ikke økonomisk føre igennem; det maa vi se lige i Øjnene, den lader sig ikke økonomisk føre igennem. Thi Landbefæstningen vil efterhaanden kræve saa mange Penge og saa mange økonomiske Ofre, at det vil gaa ud over Hæren. Maa jeg i Parentes indskyde, at det have vi for øvrigt allerede set ved Hærløven af 1894; da fik vi et Fingerpeg derom. Men naar vi skulle undvære en af Delene, maa det blive Landbefæstningen, vi maa undvære, ikke Hæren; den kunne vi ikke undvære, den kan blive brugt baade det ene og det andet Sted, den er nødvendig.

Men vi maa selvfølgelig paa den anden Side indrette os saaledes, at vi saa let og hurtigt og sikkert som muligt kunne mobilisere. Og her kan jeg ikke undlade at sige, at her havde Forsvarskommissionens Flertals Forslag en Mangel, som jeg ogsaa havde tænkt paa at søge udbedret. Det havde nemlig den Mangel, at der ikke var Kystforter i en saadan Nærhed af København, at Landgang kunde hindres indenfor en Strækning af en Dagsmarsch paa 24 Timer eller saa, og det glæder mig derfor at se, at ogsaa den nuværende højtærede Forsvarsminister har haft Øje for det. Søbefæstningen foreslaas nu udvidet saaledes, at en Flaade ikke kan komme og bombardere Byen; naar Søbefæstningen bliver anlagt efter dette Forslag, saa kan en Flaade ikke komme og bombardere Byen og derved tvinge Regeringen ud af sin Frihed, voldtage Regeringens Frihed. Jeg havde tænkt mig, at man burde anlægge to Forter ved Kysten, et oppe ved Vedbæk og et nede ved Mosede, altsaa et ved det dybe Vand ved Vedbæk og et ved det dybe Vand i Køge Bugt nærmest her nede. Derved vil nemlig vindes Tid for Mobiliseringen, idet Fjenden ikke vil kunne gaa i Land nærmere ved København end en Dagsmarsch, og det glæder mig at finde, at den højtærede Minister har haft den samme Tanke, og det kan jeg slutte mig til. Jeg tror nemlig, at derved er Mobiliseringen sikret selv i ugunstigste Tilfælde.

Faa vi mere Tid, er det selvfølgelig langt lettere at faa Mobiliseringen i Stand. Hvis en fjendtlig Magt forsøger Landgang paa et andet Sted af Kysten, saa kan man, naar man har Tid dertil, faa Mobiliseringen i Stand, saaledes at man temmelig afgjort kan gaa ud fra, at man kan møde Fjenden. Efterretningsvæsenet er nemlig nu saa godt, og Samfærdselsmidlerne ogsaa saa gode, at det slet ikke er saa let at sætte en Hær i Land, naar det skal være en Overrumpling, vel at mærke. Det vil nemlig da meget hurtigt vise sig, at den landsatte Fjende snart vil mærke, at han har Modstand foran sig, og det er jo ogsaa klart, at Fjenden er lettere at slaa straks ved Landgangen, end hvis han først faar saa megen Tid, at han kan faa alt sat i Land og begynde at rykke fremad.

Men — og det vil jeg gerne benytte Lejligheden til at sige her — vi maa i det hele taget huske paa, at i kritiske Øjeblikke gælder det om, at man altid har en Regering, som ikke er ængstelig for at tage sit Ansvar, ikke er ængstelig for at mobilisere. Og jeg vil ønske, at Rigsdagen ikke vil vise sig i saadanne Tilfælde alt for kritisk overfor den Regering, som maatte have mobiliseret, skønt det maatte vise sig at være blind Allarm. Thi hellere maatte man have en overflødig Mobilisering, ja flere, end een forsømt. Her er nemlig Punktet, det gælder, her er et Punkt, de styrende ikke kunne komme udenom, her kan man sige med det latinske Ord: *Hic Rhodus, hic salta*.

Men jeg tror ogsaa, at Mobiliseringen kan foregaa selv i vanskeligste Tilfælde, naar man faar de omtalte Kystforter, og jeg tror navnlig ikke paa, at de forberedte Stillinger, som den højtærede Minister foreslaar, ere nødvendige for at sikre Mobiliseringen. Jeg vil ikke udtale mig vidtløftig om disse fortifikatoriske Anlæg; det er ikke meget, vi vide om dem. Vi maa selvfølgelig nærmere undersøge Forslaget i Udvalget, baade Anlægene selv og de Grunde, som den højtærede Minister har haft til at foreslaa dem. Men det vil jeg dog sige, at jeg ikke paa nogen Maade kan se, at disse Anlæg ere nødvendige, og der maa ganske anderledes kraftige Grunde til at overbevise mig om deres Nødvendighed end dem, vi hidtil have hørt. I Anledning af den højtærede Ministers Henvisning til, hvorledes Udlandet ser paa, hvordan vi indrette os, vil jeg sige, at jeg føler mig ganske overbevist om, at den Forsvarsordning Kommissionsflertallet har